

director teatral matemàtic o bé una ressenya sobre un blog dedicat a les votacions.

Bé, ara només em queda fer extensiu l'agraïment del número anterior a tots els

membres de la Junta de la SCM, als nous col·laboradors de la revista i a Jofre Garcia, nou corrector de català. A tothom, moltes gràcies. Bones vacances!

Albert Avinyó
Editor de la *SCM/Notícies*

Internacional

La columna de l'EMS

En aquesta edició destaquem:

- **Premi Abel.** L'Acadèmia Noruega de Ciència i Lletres ha decidit guardonar amb el premi Abel 2016 Sir Andrew J. Wiles Charles «per la seva sorprenent demostració del darrer teorema de Fermat mitjançant la conjectura de modularitat de corbes el·líptiques semiestables que inicia una nova era en la teoria de nombres». Wiles afegeix aquest guardó al premi Fermat (1995), al premi Wolf (1995–1996) i al premi Shaw (2005), entre d'altres. El Comitè Abel estava format per John Rognes, professor de la Universitat d'Oslo (president), Rahul Pandharipande (ETH Zurich), Éva Tardos (Universitat de Cornell), Luigi Ambrosio (Escola Normal Superior, Pisa) i la professora Marta Sanz Soler (UB). El president de l'Acadèmia, Ole M. Sejersted, va anunciar aquest premi el 16 de març. Andrew J. Wiles va rebre el premi Abel del príncep Haakon en la cerimònia que es va fer a Oslo el dia 24 de maig.
- **7 European Congress of Mathematics.** El Setè Congrés Europeu de Matemàtiques se celebrarà del 18 al 22 de juliol a Berlín. Els ECM tenen lloc cada quatre anys. Programa científic: Hi haurà deu ponències plenàries, trenta una conferències convidades i diverses ponències a càrrec dels guanyadors dels premis (deu premis EMS, premi Otto Neugebauer i el premi Fèlix Klein). S'han acceptat quaranta tres minisimposis. El professor Joaquim Ortega-Cerdà (UB) és un dels conferenciants convidats. Ponències

especials: Endre Szemerédi (Alfréd Rényi, Institute of Mathematics) impartirà la ponència Abel. Don Zagier (Max-Planck-Institute for Mathematics, Bonn) llegirà la ponència Friedrich Hirzebruch. Peter Scholze (Universitat de Bonn) pronunciarà una ponència per a públic general dirigida a estudiants de secundària.

La ponència «Mathematics in Modern Architecture», a càrrec de Helmut Pottmann (Technische Universität Wien), també s'adreça a un públic general. Una sessió especial amb ponències sobre Leibniz, Lagrange, Euler and Weierstraß destacarà el paper de la història matemàtica de Berlín. L'associació European Women in Mathematics EWM, juntament amb el Comitè Europeu de Dones en Matemàtiques, estan organitzant una trobada especial en el si del congrés <http://www.7ecm.de/program/ewm.html>.

El congrés es complementarà amb el MathFilm Festival (una competició internacional per a pel·lícules de matemàtiques), organitzat per Konrad Polthier. Durant el congrés l'exposició «Imaginary» s'exhibirà a l'edifici principal de la TU Berlin (Lichthof). Més informació a: <http://www.7ecm.de>.

- **Consell de l'EMS i comitès de l'EMS.** Els dies 16 i 17 de juliol tindrà lloc el Consell de l'EMS a Berlín en què la SCM (i alguns dels membres a títol individual) hi participen activament. En aquest consell es renovarà el comitè executiu i es decidirà la seu del proper Congrés Europeu de Matemàtiques. D'altra

banda, volem destacar la participació activa de matemàtics catalans als diferents comitès de l'EMS. El professor Carles Casacuberta (UB) és president del Comitè de Solidaritat Europea, la professora Marta Casanellas (UPC) és membre del Comitè de Dones de l'EMS, el professor Joan Elias (UB) és membre del Comitè de Publicacions i la Núria Planas (professora ICREA a la UAB) és membre del Comitè d'Educació.

- **Congrés CSASC.** El congrés conjunt de les societats de matemàtiques de Txèquia, Eslovènia, Eslovàquia, Àustria i Catalunya, CSASC, tindrà lloc a Barcelona (Institut d'Estudis Catalans) del 20 al 23 de setembre del 2016. Els conferenciants plenaris són Núria Fagella (Universitat de Barcelona, Catalunya), Michal Koucký (Universitat Charles, República Txeca), Monika Ludwig (TU Wien, Àustria), Štefeko Miklavič (Universitat de Primorska, Eslovènia), Mariana Remešíková, (Slovak Technical University, Eslovàquia), Christoph Aistleitner (TU Graz, Àustria, ÖMG Prize Winner 2015). Hi haurà sessions especials de matemàtica financera, aplicacions de les categories en àlgebra i topologia, geometria diferencial i física matemàtica, models matemàtics en processat de la imatge, combinatòria i teoria de grafs, sistemes dinàmics en dimensió baixa i anàlisi complexa i geometria. Més informació a: <http://csasc2016.espais.iec.cat/>.
- **Edinburgh Mathematical Society – Societat Catalana de Matemàtiques Joint Meeting.** El mes de setembre del 2017 tindrà lloc a Edimburg la segona edició de la trobada conjunta de la Societat Catalana de Matemàtiques amb l'Edinburgh Mathematical Society. Durant els propers mesos estarà oberta la petició per organitzar sessions especials (cal que l'organització sigui compartida per un investigador local i un de l'Edinburgh Mathematical Society). La primera edició va tenir lloc al maig del 2015 a l'Institut d'Estudis Catalans a Barcelona.
- **Beques ERC.** Els professors Marino Arroyo (UPC) i Victor Rotger (UPC) reben l'ERC Consolidator Grant. La professora Irene

Arias (UPC) obté una ERC Starting Grant. Tots són membres de la Barcelona Graduate School of Mathematics BGSMath. Les beques ERC són prestigioses ajudes concedides pel Consell Europeu de Recerca. Les modalitats Starting Grant estan destinades a doctors que es troben al principi de la carrera, la modalitat Consolidator Grant s'adreça a doctors que es troben en una etapa més avançada de la carrera acadèmica. La modalitat Advanced Grant està concebuda per a professors al nivell més avançat de la carrera acadèmica. Podeu trobar informacions sobre convocatòries properes a la pàgina web: <https://erc.europa.eu/>.

- **Anuncis de congressos i escoles d'estiu (co)finançats per l'EMS.**
 - L'EMS Summer School: 14th Workshop on Interactions between Dynamical Systems and Partial Differential Equations (JISD2016) tindrà lloc del 11 al 15 de Juliol a la Universitat Politècnica de Catalunya. Més informació a: <http://www.ma1.upc.edu/recerca/jisd/jisd2016>.
 - L'escola 4th European Summer School in «Modelling, Analysis and Simulation: Crime and Image Processing» tindrà lloc del 14 al 18 de juliol al Mathematical Institute d'Oxford. Més informació a l'enllaç: <https://www.maths.ox.ac.uk/events/conferences/>.
 - La Helsinki Summer School on Mathematical Ecology and evolution: Structured Populations tindrà lloc del 21 al 28 d'agost del 2016 al Linnasmäki Conference Centre a Turku, Finlàndia. Més informació: <https://wiki.helsinki.fi/display/BioMath/Summer+Schools>
- **La Barcelona Graduate School of Mathematics BGSMath al Newsletter de l'EMS.** El Newsletter de l'EMS publica un article sobre la Barcelona Graduate School in Mathematics. El podeu consultar en línia a l'enllaç: <https://www.ems-ph.org/journals/newsletter/pdf/2016-03-99.pdf>.

- **Notícies del Newsletter de l'EMS.** Nou editor en cap del Newsletter de l'European Mathematical Society. El professor Valentin

A. Zagrebnov succeirà la professora Lucia Di Vizio com a editor en cap del Newsletter de l'EMS.

Eva Miranda
Universitat Politècnica de Catalunya

25 anys de la Societat Europea de Matemàtiques

El passat 22 d'octubre del 2015 es va celebrar a París el 25è aniversari de la Societat Matemàtica Europea, l'EMS. El lloc escollit, París, volia significar la importància de la ciutat, i de França de manera global, no només en la creació de l'EMS sinó en la història de la matemàtica al Vell Continent. En paraules del president actual de l'EMS, el matemàtic-físic txec Pavel Exner, la matemàtica forma part d'Europa des de fa molt més de vint-i-cinc anys i una prova d'això són els noms Pitàgores, Fibonacci, Newton, Fermat, Lagrange, Gauss, Galois, Riemann, Poincaré, i un llarg etcètera. La matemàtica, doncs, té dos mil anys d'història a Europa.

Un petit repàs històric

Des d'aquesta perspectiva històrica, és fàcil imaginar que en els darrers dos-cents anys els matemàtics es van anar organitzant en societats, i al seu torn, aquestes societats impulsarien, no sense dificultats, l'EMS. Entre les societats de matemàtiques europees més primerenques trobem, entre d'altres, l'Amsterdam's Koninklijk Wiskundig Genootschap (Reial Societat Matemàtica d'Amsterdam, 1778), la Societat Matemàtica de Moscou (1864) i la Societat Matemàtica de Londres

(1865). La Societat Catalana de Matemàtiques, com veurem, és molt més recent (1986).

El primer impuls per a la creació de l'EMS va néixer (almenys formalment) a Hèlsinki l'any 1978 (110 anys després que les societats moscovites o londinenques!) durant l'Internacional Congress of Mathematics (ICM) de Hèlsinki, amb la participació decisiva de Fundació Europea per a la Ciència. Així, el primer Consell Europeu de Matemàtiques va ser dirigit pel professor Michael Atiyah. Amb tot, per raons de caràcter geopolític (Europa continuava dividida en dues parts) la fundació de l'EMS no va ser una realitat fins dotze anys després en una trobada a la ciutat polonesa de Madralin, l'octubre del 1990.

Les negociacions per decidir com s'havia d'organitzar l'EMS no van ser fàcils (i expliquen nítidament l'organització actual de l'EMS). D'una banda, hi havia França, que defensava una societat formada per membres individuals i, de l'altra, la major part de les societats, que advocaven per la unió de societats –dites–nacionals. El punt de trobada va ser una decisió salomònica: la nova EMS tindria membres individuals i membres corporatius (és a dir, les societats matemàtiques ja existents, els instituts de recerca o altres institucions lligades a les matemàtiques). El govern quedaria en mans del Council, que es reuniria cada dos anys (l'últim Council va tenir lloc a Sant Sebastià l'any 2014 i el proper serà a Berlín, coincidint amb el 7è European Congress of Mathematics 7ECM) i la ingent feina del dia a dia la desenvoluparia el Comitè Executiu. El primer president seria l'alemany Fritz Hirzebruch (1927-2012) i el segon, el francès Jean-Pierre Bourguignon, actual president de l'European Research Council, la màxima autoritat en recerca acadèmica europea. A títol personal, diré que vaig tenir l'oportunitat de parlar